SODBA SODIŠČA (drugi senat)
z dne 11. novembra 2004*

V združenih zadevah C-186/02 P in C-188/02 P,

zaradi dveh pritožb na podlagi člena 49 Statuta ES Sodišča, vloženih 15. oziroma 16. maja 2002,

Ramondín SA, s sedežem v Logroñu (Španija),

in

Ramondín Cápsulas SA, s sedežem v Laguardii (Španija),

ki ju zastopa J. Lazcano-Iturburu Ayestaran, odvetnik,

tožeči stranki v zadevi C-186/02 P,

* Jezik postopka: španščina.

Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava, ki jo zastopajo A. Creus Carreras, B. Uriarte Valiente in M. Bravo-Ferrer Delgado, odvetniki,

tožeča stranka v zadevi C-188/02 P,

druge stranke v postopku:

Komisija Evropskih skupnosti, ki jo zastopata F. Santaolalla Gadea in J. L. Buendía Sierra, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka na prvi stopnji,

ob intervenciji

Comunidad Autónoma de La Rioja, jo zastopa J. Criado Gámez, odvetnik,

intervenient v pritožbenem postopku,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi C. W. A. Timmermans, predsednik senata, C. Gulmann (poročevalec) in N. Colneric, sodnica,

generalna pravobranilka: J. Kokott,
sodna tajnica: M. Múgica Arzamendi, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in v zadevi C-188/02 P obravnave z dne 11. marca 2004,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 6. maja 2004

izreka naslednjo

Sodbo

1 S pritožbama družba Ramondín SA, družba Ramondín Cápsulas SA in tudi Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava (v nadaljevanju: Territorio Histórico de Álava) predlagajo razveljavitev sodbe Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti z dne 6. marca 2002 v zadevah Diputación Foral de Álava in drugi proti Komisiji (T-92/00 in T-103/00, Recueil, str. II-1385, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je Sodišče prve stopnje zavrnilo njihove tožbe za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije 2000/795/CE z dne 22. decembra 1999 o državni pomoči, ki jo je Španija izvajala v korist družb Ramondín SA in Ramondín Cápsulas SA (UL 2000, L 318, str. 36, v nadaljevanju: izpodbijana Odločba).

Pravni okvir

2 V skladu s karto regionalnih pomoči Španije, ki jo je predlagala Komisija (UL 1996, C 25, str. 3), velja v španski deželi Baskiji (v nadaljevanju: Baskija) za tovrstne pomoči zgornja meja v višini 25 % neto ekvivalenta dotacije (v nadaljevanju: NED).

3 Veljavni davčni okvir v Baskiji temelji na finančnem sporazumu s centralno vlado, zapisanem v španskem zakonu št. 12/1981 z dne 13. maja 1981, in je bil zadnjič spremenjen z zakonom št. 38/1997 z dne 4. avgusta 1997.

4 V skladu s temi pravnimi predpisi lahko Diputación Foral de Álava pod določenimi pogoji sam ureja davčni sistem na svojem območju.

5 Na tej podlagi je uvedla različne davčne ugodnosti, med njimi davčni dobropis v višini 45 % zneska investicije (v nadaljevanju: davčni dobropis v višini 45 %) in olajšavo pri določitvi osnove za odmero davka na dohodke pravnih oseb.

Davčni dobropis v višini 45 %

6 Šesto dodatno določilo k Norma Foral št. 22 (regionalni zakon) z dne 20. decembra 1994 o izvrševanju proračuna pokrajine Álava za leto 1995 (*Boletín Oficial del Territorio Histórico de Álava* št. 5 z dne 13 januarja 1995) določa:

„Za investicije v nova opredmetena osnovna sredstva, ki presegajo 2,5 milijarde ESP, izvedene med 1. januarjem in 31. decembrom 1995, se na podlagi odločbe Diputación Foral de Álava pri dokončnem izračunu davka za plačilo, prizna olajšava v obliki davčnega dobropisa v višini 45 % zneska naložbe, ki ga potrdi Diputación Foral de Álava.

Odbitki, ki so zaradi nezadostnosti davka neizkoriščeni, se lahko uveljavljajo v devetih letih od leta izdaje odločbe Diputación Foral de Álava.

V tej odločbi Diputación Foral de Álava se določijo tudi roki in zgornje meje za vsakokratni primer.

Z obravnavanimi določbami priznane olajšave izključujejo vse ostale davčne ugodnosti za iste investicije.

Diputación Foral de Álava lahko nadalje določi investicijsko dobo, ki lahko zajema investicije, ki so bile realizirane med pripravo projekta, ki je podlaga za investicijo."

7 Ta predpis je ostal v veljavi za leti 1996 in 1997; potem so davčni dobropis v višini 45 % za leti 1998 in 1999 v spremenjeni obliki ohranile poznejši regionalni zakoni Norma Foral.

Zmanjšanje osnove za odmero davka na dohodke pravnih oseb

8 Člen 26 Norma Foral št. 24/1996 z dne 5. julija 1996 (*Boletín Oficial del Territorio Histórico de Álava* št. 90 z dne 9. avgusta 1996) določa:

„Podjetja, ki začnejo s poslovno dejavnostjo, pridobijo pred izravnavo negativnih davčnih osnov iz preteklih obdobij v štirih zaporednih obdobij odmere olajšavo v obliki 99-, 75-, 50- in 25-odstotnega zmanjšanja pozitivne davčne osnove poslovnega rezultata od prvega poslovnega leta, v katerem je bila v štirih letih od začetka poslovanja dosežena pozitivna davčna osnova.

[...]

2. Davčni zavezanci morajo zato, da so upravičeni do zmanjšanja davčne osnove, izpolnjevati naslednje pogoje:

a) Dejavnost morajo začeti z vplačilom celotnega kapitala v višini najmanj 20 milijonov ESP.

[...]

d) Nove dejavnosti ne smejo izvajati prej, tj. posredno ali neposredno pod drugim imenom.

e) Novo poslovno dejavnost je treba izvajati v prostorih ali obratih, v katerih nobena druga pravna ali fizična oseba ne izvaja katere druge dejavnosti.

f) V prvih dveh poslovnih letih morajo biti izvedene investicije v opredmetena osnovna sredstva v višini najmanj 80 milijonov ESP, pri čemer morajo biti vse investicije izvedene v stvari, namenjene za izvajanje poslovne dejavnosti, razen stvari, ki so oddane ali dane na v zakup tretjim za njihovo uporabo. V ta namen se med opredmetena osnovna sredstva šteje tudi oprema, pridobljena s finančnim lizingom, če se je kupec zavezal, da bo izkoristil nakupno opcijo.

g) V prvih šestih mesecih od začetka poslovanja mora biti ustvarjenih 10 delovnih mest, povprečno letno število zaposlenih pa mora do poslovnega leta, v katerem se pravica uveljavljanja zmanjšanja davčne osnove izčrpa, ostati na tej ravni.

[...]

i) Predložiti je treba poslovni načrt vsaj za obdobje petih let.

[...]

4. Najmanjši znesek, naveden v odstavku (2), točka (f), in najmanjše število ustvarjenih delovnih mest, določeno v točki (g), izključujeta vsako drugo davčno ugodnost za takšne investicije oziroma za ustvarjanje teh delovnih mest.

5. Za zmanjšanje iz tega člena je treba zaprositi na davčni upravi, ki prosilcu po preizkusu zgoraj navedenih pogojev izda začasno odobritev, ta pa mora biti nato potrjena pri Diputación Foral de Álava."

[...]

Dejansko stanje

9 Ramondín SA je družba španskega prava, specializirana za proizvodnjo zamaškov za steklenice za vino in peneče se vino ter druge kakovostne pijače. Od leta 1971 ima podjetje sedež v Logroñu, Comunidad Autónoma de La Rioja (avtonomna skupnost Rioja).

10 Leta 1997 je sklenila prenesti industrijske obrate iz Logroña v mesto Laguardia, ki je v Álavi v Baskiji. Tako je družba Ramondín 15. decembra 1997 ustanovila novo

družbo Ramondín Cápsulas SA, v kateri ima 99,8 % kapitala. Družba Ramondín Cápsulas SA naj bi prevzela celotno dejavnost družbe Ramondín.

11 S sklepom Diputación Foral de Álava št. 738/1997 z dne 21 oktobra 1997 je bil družbi Ramondín SA priznan davčni dobropis višini 45 %, predviden v šestem dodatnem določilu k Norma Foral št. 22/1994. Družba Ramondín Cápsulas SA je bila kot novoustanovljena družba upravičena do zmanjšanja davčne osnove iz člena 26 Norma Foral št. 24/1996.

12 V dopisu z dne 2. oktobra 1997 je Komisija Evropskih skupnosti prejela pritožbo predsednika Comunidad Autónoma de La Rioja zaradi državnih pomoči, ki so bile dodeljene družbi Ramondín SA pri selitvi njene dejavnosti v Baskijo.

13 Z dopisom z dne 30. aprila 1999 (UL C 194, str.18) je Komisija španskim organom sporočila odločitev, da bo uvedla postopek na podlagi člena 93(2) Pogodbe ES (zdaj člen 88(2)) zaradi državnih pomoči, ki so jih baskovske oblasti odobrile družbama Ramondín SA in Ramondín Cápsulas SA.

14 Na koncu postopka je Komisija izdala izpodbijano Odločbo.

15 V členu 2, točka (a), Odločbe je zmanjšanje osnove za odmero davka na dohodke pravnih oseb v korist družbe Ramondín Cápsulas SA opredeljeno kot državna pomoč, ki ni združljiva s Skupnim trgom. V členu 2, točka (b), je tudi davčni dobropis v višini 45 %, ki je bil dan družbi Ramondín SA, opredeljen kot državna pomoč, ki ni združljiva s Skupnim trgom, v delu, kjer v skladu s predpisi o kumulaciji pomoči presega zgornjo mejo 25 % NED, ki velja za regionalne pomoči v Baskiji.

16 Komisija v členu 3 izpodbijane Odločbe Kraljevini Španiji nalaga sprejetje vseh potrebnih ukrepov, da odvzame vse koristi, ki izvirajo iz zadevnih pomoči, in po potrebi, te pomoči izterja od prejemnikov.

Tožbi pred Sodiščem prve stopnje in izpodbijana sodba

17 Territorio Histórico de Álava (zadeva T-92/00) ter družbi Ramondín SA in Ramondín Cápsulas SA (v nadaljevanju skupaj: Ramondín) (zadeva T-103/00) so zoper Komisijo vložili tožbi, ki sta v sodno tajništvo Sodišča prve stopnje prispeli 19. oziroma 26. aprila 2000.

18 Te tožeče stranke so predlagale, naj se izpodbijana Odločba razglasi za ničnо v delu, kjer so sporni davčni ukrepi, določeni v Normas Forales št. 22/1994 in št. 24/1996, razglašeni za nezdružljive s Skupnim trgom in kjer je Kraljevini Španiji naloženo, naj zahteva vračilo pomoči, ki ustrezajo tem ukrepom.

19 S sklepom z dne 5. junija 2001 sta bili obe zadevi združeni za ustni postopek in izdaje sodbe.

20 Sodišče prve stopnje je v izpodbijani sodbi:

— zavrnilo tožbi

— in tožečima strankama naložilo plačilo stroškov.

Pritožbi

21 S sklepoma z dne 6. marca 2003 je predsednik Sodišča v obeh zadevah C-186/02 P in C-188/02 P:

— dovolil intervencijo Comunidad Autónoma de La Rioja na strani Komisije;

— zavrnil predlog Gobierno Foral de Navarra (regionalne vlade Navarre), za intervencijo na strani tožečih strank.

22 Družba Ramondín predlaga Sodišču, naj:

— izpodbijano sodbo razveljavi;

— izpodbijano odločbo razglasi za nično v delu, kjer so davčne pomoči, določene v Normas Forales št. 22/1994 in št. 24/1996, razglašene za nezdružljive s Skupnim trgom in kjer je Kraljevini Španiji naloženo, naj zahteva njihovo vračilo;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

23 Territorio Histórico de Álava predlaga Sodišču, naj:

— izpodbijano sodbo razveljavi;

— samo odloči o sporu in izpodbijano odločbo razglasi za nično v delu, ki zadeva davčni dobropis v višini 45 % in zmanjšanje osnove za odmero davka na dohodke pravnih oseb;

— podredno, zadevo vrne v odločanje Sodišču prve stopnje;

— Komisiji naloži plačilo stroškov postopka na prvi stopnji in postopka s pritožbo.

24 Komisija, ki je na ustni obravnavi umaknila ugovor nedopustnosti pritožbe, ki jo je vložil Territorio Histórico de Álava, je v zadevah C-186/02 P in C-188/02 Sodišču v končni fazi predlagala, naj:

— pritožbi zavrne;

— tožečim strankam naloži plačilo stroškov.

25 Comunidad Autónoma de La Rioja, intervenientka na strani Komisije, v zadevah C-186/02 P in C-188/02 P predlaga Sodišču, naj:

— pritožbi zavrne;

— tožečim strankam naloži plačilo stroškov.

Razlogi za razveljavitev izpodbijane sodbe

26 Družba Ramondín je v pritožbi uveljavljala štiri razloge za razveljavitev izpodbijane sodbe:

— Comunidad Autónoma de La Rioja ni bila pooblaščena za vložitev pritožbe na Komisijo.

— Sporni davčni ukrepi so bili napačno opredeljeni kot državne pomoči, ki niso združljive s skupnim trgom.

— Sodišče prve stopnje je napačno uporabilo pravo s tem, ko ni ugotovilo, da je Komisija zlorabila pooblastila.

— Sodišče prve stopnje je napačno uporabilo pravo s tem, ko ni ugotovilo, da je podana kršitev načela enakega obravnavanja.

27 Sodišče je v pripravljalnem spisu, ki ga je prejelo 18. februarja 2004, obvestila, da vztraja pri pritožbenem razlogu zlorabe pooblastil in pomanjkanju obrazložitve sodbe, umika pa preostale pritožbene razloge.

28 Territorio Histórico de Álava je v pritožbi uveljavljal šest razlogov za razveljavitev izpodbijane sodbe:

— Sporni davčni ukrepi so bili napačno opredeljeni kot državne pomoči, ki niso združljive s skupnim trgom.

— Izpodbijana sodba v tem delu ni dovolj obrazložena.

— Sodišče prve stopnje je napačno uporabilo pravo s tem, ko je odločilo, da sporni ukrepi niso obstoječe pomoči.

— Izpodbijana sodba v tem delu ni zadostno utemeljena.

— Sodišče prve stopnje je napačno uporabilo pravo s tem, ko ni ugotovilo, da je Komisija zlorabila pooblastila.

— Izpodbijana sodba v tem delu ni zadostno utemeljena.

29 Sodišče je v pripravljalnem spisu, ki ga je prejelo 20. februarja 2004, obvestil, da:

— delno vztraja pri prvem in drugem pritožbenem razlogu, in sicer da so bili sporni davčni ukrepi napačno opredeljeni kot nezdružljivi s skupnim trgom in da sodba v tem delu ni bila zadostno obrazložena;

— vztraja pri petem in šestem pritožbenem razlogu,in sicer da je podana zloraba pooblastil in da sodba v tem delu ni zadostno obrazložena;

— umika preostale pritožbene razloge.

Pritožbi

30 Po opredelitvi udeležencev postopka in generalne pravobranilke je treba predloženi zadevi zaradi njune medsebojne povezanosti na podlagi člena 43 Poslovnika Sodišča združiti zaradi izdaje skupne sodbe.

Pritožbena razloga, in sicer da je Sodišče prve stopnje napačno uporabilo pravo, s tem, ko je zanikalo obstoj zlorabe pooblastil, in da izpodbijana sodba v zvezi s tem ni zadostno obrazložena.

Trditve strank

31 Družba Ramondín Sodišču prve stopnje očita, da je v točkah od 82 do 88 izpodbijane sodbe zavrnilo njen tožbeni razlog zlorabe pooblastil s strani Komisije. Komisija naj bi svoja pooblastila v okviru postopka s področja državnih pomoči, v katerem je izključno pristojna in v katerem ima obsežna pooblastila, uporabila za davčno usklajevanje. Takšno usklajevanje pa je v resnici predmet postopka iz člena 101 Pogodbe ES (po spremembi postal člen 96) in člena 102 Pogodbe ES, za katerega je pristojen Svet Evropske unije.

32 Komisija je začela z majhnimi skupnostmi oziroma državami članicami z manjšo sposobnostjo odločanja in ukrepanja. To je storila zato, ker je pri usklajevanju davkov prišlo do težav, saj so močnejše države članice nasprotovale izgubi svojih pooblastil.

33 Ker je v predloženi zadevi edino oprijemljivo stališče odsotnost pritožbe konkurenta, je treba izhajati iz tega, da so bili zasledovani drugi cilji od domnevnih. Zato uvedba postopka že od začetka ni zakonita.

34 Territorio Histórico de Álava je zastopal vidik, da bi moralo Sodišče prve stopnje ugotoviti, da je podana zloraba pooblastil. Postavlja se vprašanje, zakaj je Komisija uvedla številne postopke zoper baskovske Normas Forales. Nadalje se postavlja vprašanje, zakaj je bilo s seznama, katerega sestavo je za ugotavljanje davčnih ukrepov, ki jih je zaradi davčnega usklajevanja treba odpraviti, Svet poveril skupini z imenom „Primarolo", črtano več davčnih ukrepov, da bi se jih kasneje izpodbijalo v postopku na področju državnih pomoči.

35 Pridržki več držav članic v Svetu onemogočajo dosego vsakega soglasja glede uskladitve davkov. Zato je Komisija kot najhitrejšo in najenostavnejšo pot izbrala postopek o državnih pomočeh.

36 Territorio Histórico de Álava Sodišču prve stopnje prav tako očita nezadostno obrazložitev, ki se nanaša na tožbeni razlog zlorabe pooblastil. Sodišče naj bi podalo zelo površen odgovor, saj se ni spustilo v obravnavo razlogov, zaradi katerih je Komisija uvedla številne postopke zoper baskovske Normas Forales, in ni raziskalo, zakaj je bila s seznama skupine Primarolo črtana vrsta davčnih ukrepov, da bi se jih potem izpodbijalo v postopku na področju državnih pomoči.

37 Komisija je na navedbe družbe Ramondín odgovorila, da je Sodišče prve stopnje v točkah od 82 do 87 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da niso izpolnjeni pogoji za obstoj zlorabe pooblastil v skladu s sodno prakso Skupnosti. V predloženi zadevi temelji očitek zlorabe pooblastil na subjektivni oceni ravnanja Komisije s strani

družbe Ramondín. Ta ocena ni podprta z objektivnimi elementi. Tako torej ne temelji na prepričljivih indicih, kakor zahteva sodna praksa, temveč na subjektivnih trditvah, ki se nanašajo na domnevne namene Komisije.

38 V resnici se družba Ramondín v okviru pritožbenega razloga omejuje na ponovitev svoje zelo ozke razlage pojma državne pomoči in vidika selektivnosti. Domnevna zloraba pooblastil naj bi bila podana le pri razlagi pojma pomoči, ki se loči od razlage, ki jo zastopa družba Ramondín.

39 Komisija na navedbe Territorio Histórico de Álava odgovarja, da ta tožeča stranka tožbenega razloga zlorabe pooblastil pred Sodiščem prve stopnje ni uveljavljala. Torej ta očitno ni dopusten. V vsakem primeru pa ni utemeljen iz enakih razlogov kot pri družbi Ramondín. Končno pa je Sodišče prve stopnje zavrnitev navajanega razloga v izpodbijani sodbi dovolj obrazložilo.

40 Comunidad Autónoma de La Rioja navaja, da sklicevanje Territorio Histórico de Álava na pritožbeni razlog zlorabe pooblastil ni dopustno, saj ga pred Sodiščem prve stopnje sploh ni uveljavljal.

41 V vsakem primeru meni, da družba Ramondín in Territorio Histórico de Álava nista posredovala nobenih objektivnih, prepričljivih in skladnih indicev, na podlagi katerih bi bilo mogoče sklepati, da je Komisija z izdajo izpodbijane Odločbe zasledovala cilj uskladitve davkov.

Presoja Sodišča

42 V nasprotju s trditvami Komisije in Comunidad Autónoma de La Rioja je Territorio Histórico de Álava pred Sodiščem prve stopnje že v točki 71 in naslednjih točkah tožbe uveljavljal tožbeni razlog zlorabe pooblastil.

43 O tem tožbenem razlogu je bilo v zvezi z družbo Ramondín in Territorio Histórico de Álava presojeno v točkah od 82 do 88 izpodbijane sodbe.

44 Sodišče prve stopnje je natančno opozorilo, da je pri aktu podana zloraba pooblastil le, če se lahko na podlagi objektivnih, prepričljivih in skladnih indicev domneva, da je bil izdan izključno ali vsaj v glavnem za drug namen od navedenega (glej med drugim sodbo z dne 22. novembra 2001 v zadevi Nizozemska proti Svetu, C-110/97, Recueil, str. I-8763, točka 137 in tam navedena sodna praksa).

45 V točkah od 85 do 87 je analiziralo ter ocenilo trditve in argumente tožečih strank. Odločilo je, da niso predložile nobenih prepričljivih indicev, da je Komisija z izdajo izpodbijane Odločbe v resnici nameravala doseči uskladitev davkov.

46 Ob tem je izvedlo presojo dejstev, ki razen če je podano izkrivljanje dokazov, ki so bili predloženi temu sodišču, ne predstavlja pravnega vprašanja, ki je predmet nadzora Sodišča (glej med drugim sodbe z dne 21. junija 2001 v zadevah Moccia

Irme in drugi proti Komisiji, C-280/99 P do C-282/99 P, Recueil str. I-4717, točka 78, ter z dne 15. oktobra 2002 v zadevah Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, od C-250/99 P do C-252/99 P in C-254/99 P, Recueil, str. I-8375, točka 285).

47 Tožeče stranke se omejujejo na to, da z navajanjem trditev prerekajo to presojo dejstev. Priskrbele niso nobenih dokazil za to, da naj bi Sodišče prve stopnje izkrivilo dokaze, ki so mu bili predloženi. V vsakem primeru pa ni mogoče sprejeti, da bi moralo Sodišče prve stopnje, ker ni bilo pritožbe konkurenčnega podjetja, sklepati, da je Komisija zasledovala cilje, ki se razlikujejo od navedenih. Le neobstoj pritožbe takšne domneve ne dopušča.

48 Iz tega sledi, da je treba pritožbeni razlog zlorabe pooblastil zavrniti.

49 Glede pritožbenega razloga, da izpodbijana sodba v zvezi s tem ni bila zadostno obrazložena, je treba ugotoviti, da ga družba Ramondín v pritožbi ni omenila.

50 Z navedbo v pripravljalnem spisu, vloženem 18. februarja 2004, da vztraja pri pritožbenem razlogu pomanjkljive obrazložitve izpodbijane sodbe glede tožbenega razloga zlorabe pooblastil, družba Ramondín v resnici uveljavlja nov razlog. Ta v skladu s členoma 42(2) in 118 Poslovnika Sodišča ni dopusten.

51 Glede Territorio Histórico de Álava, ki je uveljavljala pritožbeni razlog nezadostne utemeljitve izpodbijane sodbe in v pripravljalnem spisu, ki ga je vložilo 20. februarja 2004 pri njem tudi vztrajalo, je treba ugotoviti, da je v izpodbijani sodbi navedeno:

— V točki 85, da navedbe tožečih strank temeljijo na špekulacijah glede morebitnih nenavedenih motivov za izpodbijano sodbo in da niso dokazale niti, da naj bi z izpodbijano sodbo na ravni Skupnosti prišlo do kakršne koli dejanske uskladitev davkov.

— V točki 86, da se Territorio Histórico de Álava sklicuje na zadeve, v katerih je bil izdan Sklep predsednika Sodišča z dne 16. februarja 2000, in sicer v zadevah Juntas Generales de Guipúzcoa in drugi (C-400/97 in C-402/97, Recueil, str. I-1073), v okviru katerih naj bi po mnenju tožeče stranke Komisija izpodbijala zakonodajno pristojnost baskovskih uradov na področju davkov s tem, da je zavzela stališče, da so Normas Forales državne pomoči, saj se uporabljajo le za določeno območje države članice.

— V točki 87, da je zadnji argument treba zavrniti, ker se Komisija v izpodbijani Odločbe za dokaz, da gre pri davčnih ugodnostih, odobrenih družbi Ramondín, za državne pomoči v smislu člena 92 Pogodbe ES (po spremembi zdaj člen 87 ES), ni oprla na merilo regionalne selektivnosti.

52 Ta obrazložitev je zadostna glede na argumentacijo, ki je bila navedena pred Sodiščem prve stopnje v tožbi in repliki, saj se ni govorilo o črtanju več davčnih ukrepov s strani skupine v okviru Sveta.

53 Zato je treba pritožbeni razlog nezadostne obrazložitve izpodbijane sodbe glede domnevne zlorabe pooblastil s strani Komisije, ki ga navaja Territorio Histórico de Álava, zavrniti.

Pritožbena razloga Territorio Histórico de Álava, in sicer da so bili sporni davčni ukrepi napačno opredeljeni za državne pomoči, ki niso združljive s skupnim trgom, in da obrazložitev izpodbijane sodbe v tem delu ni zadostna.

Trditve strank

54 Territorio Histórico de Álava je pred Sodiščem prve stopnje navajal, da je Komisija kršila člen 92 Pogodbe ES s tem, ko je davčni dobropis v višini 45 % in zmanjšanje davčne osnove za odmero davka na dohodke pravnih oseb štela za državne pomoči, ki niso združljive s skupnim trgom, saj naj bi Normas Forales št. 22/1994 in št. 24/1996 predstavljali posebne ukrepe, ki dajejo prednost „določenim podjetjem". Navajal je, da bi bil morebitni selektivni značaj v vsakem primeru upravičljiv z naravo in strukturo davčnega sistema.

55 Territorio Histórico de Álava Sodišču prve stopnje očita, da je z zavrnitvijo argumentacije v točkah od 23 do 65 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo pri uporabi člena 92 Pogodbe ES.

56 V pripravljalnem spisu, vloženem 20. februarja 2004, navaja, da vztraja pri svojem razveljavitvenem razlogu, toda v zgodnejšem stanju od tistega, v katerem so bili sporni davčni ukrepi opredeljeni kot državne pomoči. Navaja, da je v postopku na prvi stopnji zatrjevala, da naj bi bili ti ukrepi izvzeti s področja uporabe člena 92

Pogodbe ES, ker so kot davčni ukrepi upravičeni za dosego ekonomsko-političnega cilja. Sodišče prve stopnje je zastopalo vidik, da to ne izključuje njihove opredelitve za državne pomoči, ki niso združljive s Pogodbo. Ta sklep naj ne bi bil pravilen, ker je Sodišče prve stopnje do njega prišlo na napačni točki postopka razlage. Pred morebitno opredelitvijo ukrepov za državne pomoči bi bilo praviloma treba pred vprašanjem morebitne opredelitve za državne pomoči upoštevati, da so davčni ukrepi, izdani pred predlogi Ecofin-Sveta z dne 1. decembra 1997 o davčni politiki (UL 1998, C 2, str.1) in obvestilom Komisije z dne 10 decembra 1998 o uporabi predpisov glede državnih pomoči pri ukrepih s področja neposredne obdavčitve podjetij (UL C 384, str. 3), izvzeti iz nadzora državnih pomoči. Kadar se ti ukrepi umeščajo v okvir industrijske politike, ki jo izvaja zadevna država članica, naj bi bili namreč *ab initio* izvzeti s področja uporabe člena 92 Pogodbe.

57 V istem pripravljalnem spisu je Territorio Histórico de Álava dodal, da vztraja pri pritožbenem razlogu nezadostne obrazložitve izpodbijane sodbe glede pravnega vprašanja, ki ga uveljavlja.

58 Komisija zastopa vidik, da pritožbeni razlog neustrezne opredelitve spornih davčnih ukrepov kot pomoči, ki niso združljive s skupnim trgom, kot je obveljal, kljub spremembi njegove predstavitve še vedno zahteva, da Sodišče obravnava vprašanje, ali so ti ukrepi pomoči. Analiza člena 92 Pogodbe ES pred obravnavo kvalifikacije državnih pomoči namreč ne obsega nobene prehodne faze, saj davčna narava ukrepa ni upoštevna pri vprašanju, ali gre za pomoč. Poleg tega predlogi Ecofin-Sveta z dne 1. decembra 1997 o davčni politiki in njim priložena pravila ravnanja ne bi mogli spremeniti delitve pristojnosti, vzpostavljene s Pogodbo. V teh okoliščinah Territorio Histórico de Álava s tem, da izpodbija pristojnost Komisije še vedno izpodbija sprejeto opredelitev spornih davčnih ukrepov za državne pomoči.

59 Comunidad Autónoma de La Rioja navaja, da Territorio Histórico de Álava v resnici vztraja pri tem, da sporni davčni ukrepi niso državne pomoči, čeprav tokrat svoje trditve podpira z drugimi razlogi. Sodišče zato preizkusa opredelitve teh ukrepov glede na člen 92 Pogodbe ES ne bi smelo izključiti.

Presoja Sodišča

60 Če bi lahko stranka pred Sodiščem prvič uveljavljala izpodbojni razlog ali sredstvo obrambe, ki ga pred Sodiščem prve stopnje ni navedla, bi lahko Sodišču, katerega pristojnosti so v postopku s pritožbo omejene, predložila spor, ki je obsežnejši od tistega, o katerem je moralo odločiti Sodišče prve stopnje. Zato so v okviru pritožbe pristojnosti Sodišča omejene na presojo pravne odločitve glede navedb, predloženih na prvi stopnji (glej med drugim sodbe z dne 1. junija 1994 v zadevi Komisija proti Brazzelli Lualdi in drugim, C-136/92 P, Recueil, str. I-1981, točka 59; z dne 28. maja 1998 v zadevi Deere proti Komisiji, C-7/95 P, Recueil I-3111, točka 62, in z dne 10. aprila 2003 v zadevi Hendrickx proti Cedefop, C-217/01 P, Recueil, str. I-3701, točka 37).

61 V predloženi zadevi Territorio Histórico de Álava na prvi stopnji ni uveljavljal, da:

— so sporni davčni ukrepi izvzeti s področja uporabe prava državnih pomoči;

— se člen 92 Pogodbe ES uporablja šele od uveljavitve predlogov Ecofin-Sveta z dne 1. decembra 1997 o davčni politiki in Obvestila Komisije z dne 10. decembra 1998 o uporabi predpisov glede državnih pomoči pri ukrepih s področja neposredne obdavčitve podjetij.

62 V resnici se je v okviru razprave o selektivnosti tega ukrepa sklicevala na ekonomsko-politične cilje ukrepa zmanjšanja davčne osnove, tj. v fazi razprave o opredelitvi ukrepov za državne pomoči, ki niso združljive s skupni trgom v smislu člena 92 Pogodbe ES.

63 Sodišče prve stopnje je ustrezno argumentacijo obravnavalo v točki 51 izpodbijane sodbe.

64 Argument, ki je bil Sodišču predložen v okviru zadevne pritožbe, v skladu s katerim je sporni davčni ukrep že vnaprej, v fazi pred pravnim razlogovanjem, izvzet iz uporabe člena 92 Pogodbe ES in posledično tudi iz nadzora Komisije, tako predstavlja izpodbojni razlog, ki je prvič naveden šele v okviru pritožbe.

65 Ta novi izpodbojni razlog ni dopusten, prav tako kot z njim neločljivo povezani izpodbojni razlog nezadostne obrazložitve izpodbijane sodbe glede uveljavljanega pravnega vprašanja,

66 Zaradi vseh navedenih razlogov se pritožbi zavrneta.

Stroški

67 Na podlagi prvega pododstavka člena 122 Poslovnika Sodišče odloči o stroških, če pritožba ni utemeljena.

68 Na podlagi člena 69(2) Poslovnika Sodišča, ki se v skladu s členom 118 uporablja za postopek s pritožbo, se stranki, ki z zahtevkom ni uspela, naloži plačilo stroškov. Ker pritožniki s predlogi niso uspeli, poleg svojih stroškov nosijo tudi stroške, ki sta jih priglasili Komisija in Comunidad Autónoma de La Rioja.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

1. **Zadevi C-186/02 P in C-188/02 P se zaradi izdaje skupne sodbe združita.**

2. **Pritožbi se zavrneta.**

3. **Tožeče stranke poleg svojih stroškov nosijo stroške, ki sta jih priglasili Komisija Evropskih skupnosti in Comunidad Autónoma de La Rioja.**

Podpisi